

- ◆ Візит друзів з Сегеда.
- ◆ Новини.
- ◆ Партійне життя: звіти і вибори.
- ◆ Сесія.
- ◆ Меридіани дружби.
- ◆ Фотомозаїка.
- ◆ Злітне поле. Творчість наших читачів.
- ◆ Веселий конспект. Сесійний гумор.

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 45-й № 21 (1355). 15 ЧЕРВНЯ 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Одеса— Сегед: нова сторінка в літописі дружби

Кілька днів в нашому університеті перебувала делегація Сегедського університету імені Атіли Йожефа. До її складу входили ректор Сегедського університету професор Дьєрдь Анталфі, секретар парткому доцент Шандор Секей та завідувач відділом зарубіжних зв'язків братнього вузу Марія Чікаш. 11 червня в конференц-залі відбулося підписання програми дальшого співробітництва між двома вузами. На підписанні були присутні ректор нашого університету професор В. В. Сердюк, секретар парткому доцент Л. Х. Калуст'ян, проректори, декани факультетів, керівники наукових підрозділів.

Спочатку виступив глава угорської делегації професор Дьєрдь Анталфі. Він висловив задоволення попереднім

обговоренням роботи по співробітництву між двома вузами, що була передбачена програмою, підписаною в 1976 р., і наголосив на необхідності конкретизувати і поглибити співробітництво в різних галузях наукової, викладацької діяльності.

Ректор Одеського університету професор В. В. Сердюк зробив огляд програми, що вже обговорена обома сторонами і висувається на підписання.

Свої пропозиції щодо співробітництва висловили старший науковий співробітник астрономічної обсерваторії

Медведєв, начальник обчислювального центру В. Лаврик, завідувач кафедрою філософії професор І. М. Попова, декани: біологічного факультету доцент В. М. Тоцький, історичного професор З. В. Першина, геолого-географічного доцент О. І. Полоса, механіко-математичного доцент М. Я. Тихоненко.

Потім ректор ОДУ професор В. В. Сердюк і ректор Сегедського університету професор Д. Анталфі підписали нову програму співробітництва.

Ця програма передбачає дальшу спільну роботу в галузі наукових досліджень, ви-

кладацької діяльності протягом 1980—1981 років. Буде продовжено обмін делегаціями викладачів, співробітників і студентів, колективами художньої самодіяльності і студентськими будівельними загонами тощо. Передбачено нові форми роботи, зокрема, в галузі обчислювальної електроніки і астрономії.

Угорська делегація відвідала обчислювальний центр нашого університету, інші підрозділи, а також визначні місця Одеси.

На знімку: під час підписання нової програми співробітництва.

Конкурс завершено, робота триває

«... Процес навчання у вузі сьогодні все більше спирається на самостійну, близьку до дослідницької діяльність студента. Масаюча стала участь студентів у наукових гуртках і семінарах, як ніколи широку популярність здобули конкурси і виставки наукових робіт».

(З виступу Генерального секретаря ЦК КПРС Л. І. Брежнєва на Всесоюзному зльоті студентів)

В Центральному районі міста хорошою традицією стало за ініціативою РК КПУ щорічно проводити огляди-конкурси кращих студентських робіт, підсумковувати результати наукової роботи студентів. Нещодавно в ленінській аудиторії інженерно-будівельного інституту було підбито підсумки XIV огляду-конкурсу кращих студентських робіт вузів району.

Переможців конкурсу, студентів десяти вузів, привітав голова оргкомітету конкурсу професор В. О. Федосєєв. Він відзначив зростаючу роль НСТ в навчальному процесі вузів, посилення ролі науково-дослідної роботи студентів, накреслив завдання по даль-

шому поліпшенню цієї роботи. Районному оглядові передувало проведення вузівських наукових студентських конференцій, де студенти факультетів і відділень доповіли про результати своїх досліджень.

Майже у всіх вузах збільшилась кількість студентів, які беруть участь в господарських роботах, що є, з одного боку, внеском у вирішення народногосподарських завдань, а з другого боку — розвиває у студентів не лише теоретичний, а й практичний пошук. В нашому університеті, наприклад, протягом минулого року студенти виконали досліджень по тематичці на суму 202,6 тисяч карбованців. Для впровадження у виробництво і сільське господарство рекомендовано 65 студентських робіт із загальним економічним ефектом 108 тисяч карбованців.

Серед кращих наукових керівників студентських наукових гуртків названі, зокрема, доценти нашого університету А. О. Слюсар, В. О. Шайкевич, В. Д. Севаст'янов. Студентам-переможцям були вручені дипломи I, II, III ступенів. Найбільше нагород

в огляді-конкурсі завоювали студенти нашого вузу — 52 дипломи. Високо відзначена наукова робота студентів медіну (34 дипломи), інженерно-будівельного інституту (31 диплом), інститутів інженерів морського флоту (24 дипломи).

В нашому університеті участь факультетів і кафедр в огляді-конкурсі далеко неоднакова. Наприклад, геофах подав 36 робіт, мехмат — 29, хімфак — 24, істфак — 17, фізфак — 13. Викликає подив слабка активність юридичного факультету (лише п'ять робіт), фізфаку (4 роботи), факультету РГФ (7 робіт), а біологи подали на конкурс лише дві. Це тим більш дивно, що в університетській XXV студентській науковій конференції ці факультети були представлені досить широко.

Однією з характерних рис огляду-конкурсу є зростаючий інтерес до вивчення марксистсько-ленінської теорії. Зростає у вузах кількість гуртків, де студенти працюють в галузі марксистсько-ленінської теорії, більш значними стали

виступи студентів на наукових конференціях, симпозиумах. Активну участь в конкурсі взяли кафедри суспільних наук нашого університету: 21 роботу представили студенти по кафедрі політекономії, 15 — філософії, 12 — педагогіки, 11 — історії КПРС, 10 — наукового комунізму. Лише по кафедрі психології представлено тільки дві роботи. На жаль, не було жодної роботи з атеїзму та астрономії. Очевидно, викладачам відповідних факультетів і кафедр, студентам-дослідникам треба більшу увагу звернути на вивчення і дослідження цих галузей наук.

В цілому огляд-конкурс показав зростаючий рівень знань студентів, вміння кваліфіковано і цілеспрямовано вести науковий пошук, володіння методологією науки тощо.

У студентів є всі можливості для того, щоб надалі поліпшувати свою наукову роботу, всю діяльність НСТ. Підсумки XIV огляду-конкурсу дають право твердити про це.

І. ШЕВЧЕНКО.

Дні науки в Кодимі

Три дні провела в Кодимському районі група викладачів і співробітників кафедри полімерів хімічного факультету в складі заступника декана хімфаку старшого викладача Ігоря Станіславовича Волошановського, старшого викладача Петра Олександровича Іванченка, інженера Марії Михайлівни Данилкович та старшого лаборанта Людмили Анварівни Мариняко.

Спеціалісти-хіміки виступили перед трудящими району з лекціями на такі теми: «Завдання хімії полімерів в Х п'ятиріччі», «Хімія полімерів в народному господарстві», «Хімія в боротьбі з алкоголізмом», «Полімери в сільському господарстві». Лекції слухалися з великою цікавістю.

На суботник!

Студентські будівельні загони університету готуються до від'їзду на свої об'єкти. Завтра сім загонів виїдуть до селища Южного і візьмуть участь у суботнику на республіканській комсомольській Судові Одеського припортового заводу.

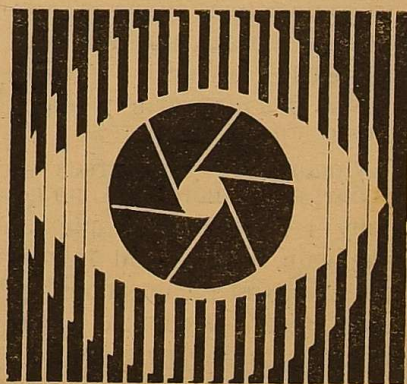
Подяка мовознавців

Читачі нашої газети знають, що двічі ми друкували розповіді доцента А. А. Москаленка про «Словник староукраїнської мови XIV—XV ст.», який щойно вийшов з друку у двох томах. Нещодавно в редакцію прийшов лист від редакційної колегії цього словника.

«Редакційна колегія Словника староукраїнської мови XIV—XV ст.» належно оцінює роботу, яку проводить газета «За наукові кадри» в справі популяризації Словника. Газета роз'яснює не тільки його наукове значення як документального свідчення початку формування української писемно-літературної мови, але й указує на практичне застосування Словника як допоміжного посібника в процесі навчання філологів-славістів у наших вузах.

З повним признанням за Вашу корисну працю Л. Л. Гумецька, головний редактор «Словника староукраїнської мови XIV—XV ст.»

Редакція газети в свою чергу розцінює подяку перш за все як подяку авторів статей про Словник доцентів А. А. Москаленку і приєднується до неї.

ДОБИВАТИСЯ БІЛЬШОГО

Із звітною доповіддю виступив секретар партійного бюро факультету доцент **І. М. Сирота**. Він сказав, що партійне бюро, партійна організація і керувані нею колектив факультету провели певну роботу по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС і ХХV з'їзду Компартії України, листопадового (1978 р.) і квітневого (1979 р.) Пленумів ЦК КПРС, грудневого (1978 р.) Пленуму ЦК Компартії України, положень і висновків, що містяться в доповідях і промовах Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнєва на Пленумах ЦК, перед виборцями Бауманського виборчого округу м. Москви, на першій сесії Верховної Ради СРСР десятого скликання, постанов місцевих партійних органів і парткому університету.

Активізацію ідейно-виховної роботи на факультеті викликала Постанова ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідейно-політичної, політико-виховної роботи», положення і висновки, що містяться в трилогії товариша Л. І. Брежнєва «Мала земля», «Відродження» і «Цілина», рекомендації республіканської наради працівників вищих навчальних закладів і виступ на ній члена Політбюро ЦК КПРС, першого секретаря ЦК Компартії України В. В. Щербинського.

Партійна організація юридичного факультету, зазначив доповідач, складає велику і міцну ланку загальноуніверситетської організації. За звітний період вона кількісно виросла і організаційно зміцніла: в її ряді 211 комуністів, в тому числі 170 студентів. Кожний четвертий студент факультету — комуніст. Все це покладає велику відповідальність за відбір людей в партію і виховання молодих комуністів, за формування високих якостей політичного бійця партії і добру підготовку молодих спеціалістів. Збільшення партійного прошарку серед студентів факультету позитивно позначилося на підвищенні успішності і якості підготовки спеціалістів. В цілому успішність студентів по факультету за підсумками зимової сесії досягла 97,4 проц., а успішність і якість знань студентів-комуністів — вища середньоуніверситетського показника. Кращі результати в зимову сесію домоглися комуністи I курсу (партгрупорг т. Уткін) та комуністи III курсу (партгрупорг т. Шишкін).

Доповідач проаналізував показники останнього рубіжного контролю по курсах і в цілому по факультету.

Партійне бюро і деканат вживали заходів щодо підвищення ефективності і якості навчання студентів. Питання організації і контролю навчального процесу, авангардної ролі комуністів вносилася на обговорення партійних зборів і партійного бюро. Більше стали втручатися в навчальні справи студентів-комуністів партійні групи курсів, предметніше стало займатися цим питанням партбюро. На його засіданнях регулярно обговорювалися підсумки атестації студентів-комуністів, звіти членів і кандидатів у члени партії про успішність.

Доповідач зупиняється на роботі партійного бюро по добору і вихованні кадрів викладачів, підвищенні їх професійного та ідейно-теоретичного рівня. Особлива увага приділялася питанням ме-

тодології і партійності в викладанні суспільних і спеціальних дисциплін, що позитивно вплинуло на підвищення якості ідейно-теоретичного поєднання професійної підготовки студентів з розвитком їх марксистсько-ленінського світогляду, політичної зрілості і громадської активності.

Доповідач відзначив позитивну роль такої форми виховання вихователів як методологічний семінар викладачів і співробітників факультету (керівник професор О. В. Сурилов).

У звітній доповіді була глибоко проаналізована діяльність партійного бюро по керівництву профспілковою і комсомольською організаціями, партійним навчанням молодих комуністів з числа студентів, оборонно-масовою і спортивною роботою. Велику увагу партбюро приділяло роботі кураторів академгруп, курсів, організації громадсько-політичної практики студентів, питанням морального виховання студентської молоді, діяльності первинної організації товариства «Знання».

Наукова робота за звітний період, зазначив доповідач, проводилася в рамках загальнофакультетської комплексної теми «Особа в праві розвитку соціалістичного суспільства». Наукова продукція вчених факультету представлена багатьма роботами в республіканських і всесоюзних періодичних виданнях. На факультеті була виконана й госдоговірна тема. Деякі наукові дослідження, що проводилися на факультеті, мали вихід в сільське господарство. Все активніше до науково-дослідної роботи залучаються молоді викладачі.

Наприкінці травня на факультеті проводилося засідання науково-методичної ради Мінвузу СРСР, на якому було схвалено досвід учбово-методичної роботи нашого факультету і рекомендовано його для розповсюдження.

Більше стали залучатися до наукової роботи кафедр студенти. На всіх кафедрах є і працюють студентські наукові гуртки, на деяких кафедрах працюють студентські проблемні групи. Всього ними охоплено понад 200 студентів. В листопаді минулого року на факультеті була проведена республіканська студентська наукова конференція з проблеми «Особа, екологія і право».

Відзначаючи позитивне в роботі партійного бюро і партійної організації в цілому, доповідач відзначив, що за звітний період в цій роботі мали місце й недоліки. Це, зокрема, стосується організаційно-масової роботи. Недостатньо проводилася робота з партгрупами кафедр. Траплялися випадки порушення партійної і учбової дисципліни. Певні недоліки є в організації навчального процесу. Мало ще залучаються студенти до наукової роботи за загальнофакультетською тематикою. Мали місце, недоліки і в партійному керівництві громадськими організаціями факультету: комсомольською, профспілковою, народним контролем, радою НСТ та ін.

На усунення цих та інших недоліків, сказав на закінчення доповідач, і повинна бути спрямована діяльність нового складу партійного бюро.

В обговоренні доповіді взяло участь 11 комуністів. Завідуючий кафедрою теорії та історії держави і права професор **О. В. Сурилов** свій виступ присвятив питанням

підвищення відповідальності тих, хто вчиться і тих, хто вчить. Адже професія юриста, працівника правоохоронних органів вимагає особливої відповідальності перед суспільством. Висока й відповідальність викладачів за виховання ідейно зрілих, загартованих молодих спеціалістів. Виступаючи зупинився на роботі методологічного семінару — школи підвищення ідейно-теоретичного рівня викладачів, зазначив про необхідність посилення контролю за відвідуванням занять з боку партбюро.

В своїх виступах партгрупорги курсів **В. Шишкін** та **І. Чорний** розповіли про стан ідейно-виховної, учбової і організаційної роботи на курсах, про роботу школи молодого комуніста, про форми і методи цієї роботи.

Доцент кафедри політекономії **Д. О. Драгомарецький** докладно зупинився на необхідності підвищення рівня учбової і виховної дисципліни, морального виховання на факультеті. Велику роль тут повинні зіграти партійні групи курсів, кафедр, студентський актив.

Про роботу комсомольської та профспілкової організації розповіли секретар комсомольського бюро **Ю. Кузовлев** і голова партбюро доцент **В. В. Тищенко**.

Питанням підвищення рівня учбової і наукової роботи на факультеті, удосконалення учбового процесу присвятив свій виступ завідувач кафедри професор **Є. В. Додін**.

Про роботу по росту наукових кадрів з числа молодих викладачів, а також про інші важливі питання в роботі колективу говорив у своєму виступі декан факультету доцент **Ю. С. Червоний**.

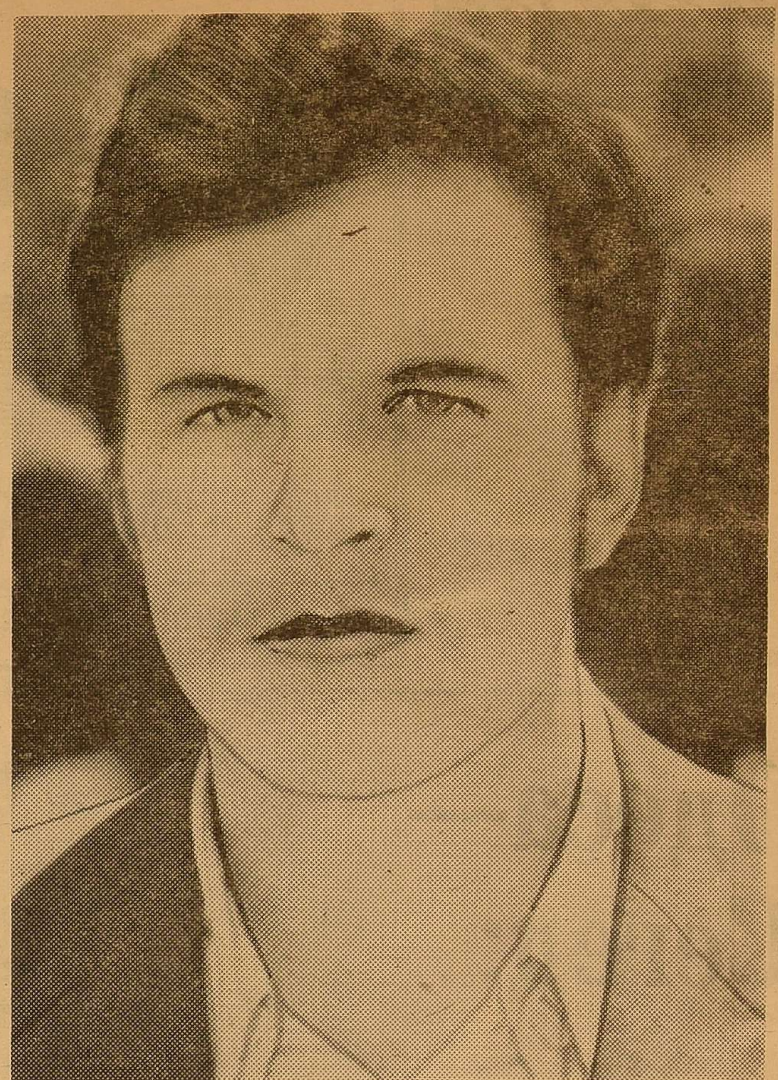
Підвищенню ефективності роботи партійних груп кафедр присвятив свій виступ старший викладач **В. В. Ніконов**.

В роботі зборів взяв участь і виступив секретар парткому університету доцент **Л. Х. Калуст'ян**. В своєму виступі він зупинився на необхідності посилення виховання у студентів почуття комуністичного ставлення до навчання, підвищення відповідальності партгрупоргів, студентів-комуністів. Партійному бюро слід більше уваги приділяти питанню підготовки кадрів вищої кваліфікації — кандидатів та докторів наук. Треба пред'являти більше вимогливості до аспірантів та до їх керівників. Принципову позицію повинно займати партбюро стосовно випадків порушення учбової і трудової дисципліни. Слід посилити контроль за виконанням своїх власних рішень і постанов вищестоящих партійних органів. Під постійним контролем партбюро повинна бути діяльність партгруп кафедр.

На зборах було прийняте розгорнуте рішення, спрямоване на усунення зазначених недоліків, підвищення рівня організаційно-масової і ідейно-виховної роботи партійної організації факультету.

Збори обрали новий склад партбюро. До нього увійшли комуністи **Ю. П. Аленін, Ю. Г. Кузовлев, О. М. Мішанчук, П. П. Музиченко, Б. А. Пережняк, В. Г. Піщемуха, І. М. Сирота, П. Р. Ставицький, О. В. Сурилов, В. В. Тищенко, Ю. С. Червоний**.

Секретарем партійного бюро знову обрано доцента **І. М. Сироту**.

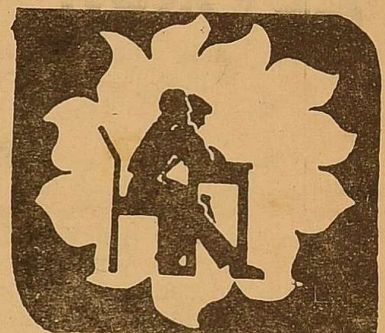

Не так давно Роман Ілюк приїхав з Фінляндії, де побував у складі комсомольської делегації нашого вузу. Рекомендували кандидатуру хлопця на цю поїздку комсомольці механіко-математичного факультету. Вони знають Романа як чудову людину, активіста, хорошого студента. Кілька разів він працював бійцем студентських будівельних загонів на будівництві нових об'єктів у віддалених кутках країни. Там Роман отримав справжнє загартування роботою, ще більше зваж ціню товаришів і друзів.

Зараз четвертокурсник Роман Ілюк успішно складає екзаменаційну сесію. А після її закінчення знову в складі будзагону поїде в Тюменську область.

◆ СЕСІЙНИЙ ОБ'ЄКТИВ

сесійна напруга мехмату

◆ РЕПОРТАЖ З ФАКУЛЬТЕТУ.

Іде іспит. А в аудиторії така тиша, що аж не віриться, що це «посидинок» між викладачем і студентом. Екзаменатор пошепки бесідує одразу з трьома студентами. Мені важко розібрати, що говорять вони, хоча я знаю: річ іде про математичний аналіз. Коли розібратися, то стає зрозумілим, що багато слів тут не треба. На аркушах у студентів — формули, числа, формули. Вони пояснюють коротко, кількома словами. А Єві Ракош та Іржі Ружичці допомагають навіть жести. Вони приїхали до нас вчитися з Чехословаччини і хоч досить непогано розмовляють російською мовою, все ж слів інколи не вистачає (настільки багатомовні формули).

Матаналіз складає група математичної фізики III курсу мехмату. Приймає екзамен доцент Віктор Євгенович Круглов.

— Іспит проходить нормально, — говорить він. — В цю сесію я приймаю матаналіз в чотирьох групах третьокурсників. Це вже третя група. Найкращі поки що результати в студентів групи математичного забезпечення. Особливо там хочеться виділити Вячеслава Фесюкова, Сергія Мамотова, Віталія Мороза. Вони отримали міцні «п'ятірки». Група, що складає сьогодні, має трохи слабший вигляд. На «відмінно» вже склали іспит Ірина Дмитрієва та Рита Пекар. Слід сказати, що третій курс на мехматі є певною мірою перехідним. Тут уже вимагається, щоб прикладник умів мислити і теоретично, і технічно, тобто ясно уявляв собі застосування науки в практиці. Ось і виходить, що деякі студенти, добре знаючі теорію,

отримують нижчі бали — ще не достатньо зорієнтувалися в цьому плані.

Віктор Євгенович виводить оцінку в заліковій книжці і з задоволенням передає останню до рук Іржі Ружички. Хлопець дякує і прямує до дверей, за якими вже чекають цікаві й допитливі обличчя друзів. У їх очах «єдине запитання: «Скільки?»». Іржі, радісно хвилюючись, ледве не вимовив: «Одиниця», та швидко згадав, що в радянських навчальних закладах, на відміну від чехословацьких, найвищим балом є «п'ятірка».

А тепер попросимо прокоментувати хід сесії на найбільшому факультеті вузу декана мехмату доцента М. Я. Тихоненка.

— Попередні результати літньої сесії говорять про те, що вона виходить кращою, ніж минулого року, — розповідає Микола Якович. — Значна кількість студентів складає іспити на «добре» і «відмінно». Мене особисто порадувала група математичного аналізу II курсу, в якій я приймав нещодавно екзамен з профільного предмету. Відмінні знання виявили студенти В. Орлов, Т. Дедкова, В. Горлова та інші. Значно зростає в групі якість успішності. Взагалі дана сесія на факультеті добре організована, немає ніяких непорозумінь, а тому й кінцевий результат її має бути хорошим.

...На другому і третьому поверхах головного корпусу університету дуже гамірно. Атмосфера тут зараз незвичайна. Навіть повітря здається якось особливим, сесійним. Відчувається напруга студентських «живих». Її не виміряти навіть фізиком і математиком. І в цьому, мабуть, теж принадність сесії.

С. КОМАР.

С вашей великой страной нас связывает, можно сказать, традиционная дружба. Из года в год сотрудничество СССР и Индии на прочной основе договора 1971 года становится все более глубоким и многосторонним.

Это отвечает коренным интересам народов обеих стран.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

ЗАКОНЧИЛАСЬ ОЛИМПИАДА по русскому языку иностранных студентов, обучающихся в СССР. Тысячи юношей и девушек из социалистических и развивающихся стран участвовали в олимпиаде. Лучшие из лучших как большую награду восприняли поездку в Москву на заключительный тур олимпиады. Среди тех, кто и в Москве стал победителем, — студентка IV курса химического факультета нашего университета Гита Чоудхури (Индия). Это большая честь для Гиты, большая честь для ОГУ.

Сегодня мы предлагаем читателям подборку материалов, посвященную этому событию: корреспонденция «ОНИ ПОДРУЖИЛИСЬ В МОСКВЕ» была опубликована на 1-й странице молодежной газеты столицы «Московский комсомолец» 17 мая 1979 года. В подборке также **СОЧИНЕНИЕ** Гиты ЧОУДХУРИ, написанное ею в Москве, и интервью, которое взяла у Гиты преподаватель кафедры русского языка для иностранных учащихся Л. В. СКРЯБИНА.

...Я могу заверить вас, что в лице Индии Советский Союз имеет надежного друга, политика которого зиждется не на зыбких песках конъюнктурных соображений или временных преимуществ, а на прочной основе чувств теплоты, доброй воли и признания взаимных интересов.

Морарджи ДЕСАИ.

ОНИ ПОДРУЖИЛИСЬ В МОСКВЕ

Пятикурсница медицинского института Шафика Разменда Темури приехала в Одессу из Афганистана, студентка III курса химфака ОГУ Гита Чоудхури — из Индии.

Девушки только что вышли из аудитории. Три напряженных часа позади. Сочинения написаны. Теперь можно расслабиться, побродить по прохладным коридорам «губкинского» института. Здесь проводится заключительный тур олимпиады по русскому языку иностранных студентов, обучающихся в СССР.

Мы ведем долгий и бесполезный спор: какой город лучше — Москва или Одесса.

— Достаточно пройтись по Приморскому бульвару, лукаво говорит Шафика, — и никаких вопросов не останется.

— Но можно погулять по Ленинским горам, — возражаю в ответ.

— А в Аркадии вы были? — подхватывает Гита.

— Был. А в Нескучном саду? Шафика задерживается с ответом, потом старательно произносит:

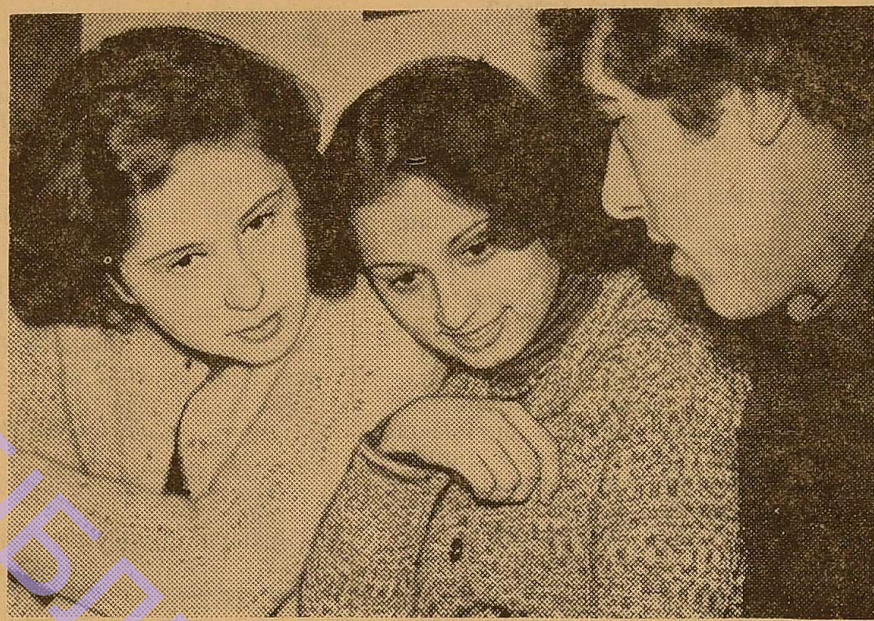
— Каждый кулик свое болото хвалит.

Девушки смеются.

— Мы не просто полюбили Одессу, но и характер одесский переняли. Наша делегация на заключительном туре олимпиады самая веселая, даже в столовой за нашими столиками всегда шутки и смех.

Они подружались в Москве. Вернее в поезде «Одесса—Москва». Общаться девушкам легко и интересно: много схожего в их судьбе, в культуре их стран. И хотя Шафика первое слово в жизни сказала по-персидски, а Гита — на языке урия, они нашли общий язык, на нем они умеют передать самые тонкие оттенки своих мыслей и чувств.

язык мира и дружбы

У Гиты Чоудхури — много друзей: среди советских студентов и среди иностранных. Всех их объединяет стремление получить знания, а союзник в этом — русский язык.

— Так к нему привыкли, — улыбается Шафика, — что даже с земляками на русском общаемся.

— А со мной в комнате девочка из Монголии живет — подхватывает Гита, — так она и во сне по-русски говорит.

— Переживалась, — смеется подруга.

Да, пробиться в III тур олимпиады было нелегко. Заниматься пришлось очень много.

Шафика перечитала гору книг русских и советских пи-

сателей. «Дети разных народов, мы мечтою о мире живем» — тема ее сочинения. Она писала о мире, писала о детях.

— Совсем скоро я стану врачом. И меня не может не волновать, как сложится жизнь маленькой — будет ли у них счастливое, мирное детство.

У самой Шафики юные годы оказались тревожными и нелегкими. Положение женщин в королевском Афганистане было бесправным. Борьба за права своих подруг решила посвятить жизнь юная Шафика. В 15 лет она вступила в Народно-демократическую партию. В десятом

классе не раз возглавляла демонстрации девушек и женщин — учителей школы. Во время одного из выступлений Шафику схватили, обыскали. В портфеле лежал сборник рассказов советских писателей. Этого было достаточно, чтобы обвинить девушку в пропаганде коммунистических идей. Из школы ее выгнали.

— Сейчас у меня на родине большие перемены. Тысячи афганских женщин с надеждой смотрят в будущее. Я вижу, что мы боролись не зря. Вот и за мир для наших детей, для наших прекрасных городов мы должны бороться вместе: я, вы, Гита...

Мы вышли из здания института на залитый солнцем Ленинский проспект.

— Жарко, как у нас в Индии, — сказала Гита.

— Или как у нас в Одессе, — добавила Шафика.

Девушки улыбнулись, взяли за руки и пошли к «Икарусу» — их уже ждали друзья.

К. САВЕЛЬЕВ,

(Газета «Московский комсомолец»).

У МЕНЯ МНОГО ДРУЗЕЙ!..

◆ ИНТЕРВЬЮ

— Гита, хотелось бы услышать Ваш рассказ о семье, где Вы выросли, о Ваших родных.

— Мои родители — самые близкие мне люди. Совершенно естественно, что я их очень люблю и считаю себя обязанной им всем, что есть во мне хорошего.

Моя мама — мать четверых детей, но сегодня ей ничто не мешает принимать активное участие в работе городской женской организации в Каттаке (штат Ориссе). Особенно много внимания она уделяет ликвидации неграмотности среди женщин, постоянно доказывая необходимость их просвещения. Она хорошо знает цену образованию. Уже будучи матерью двух дочерей, она успешно окончила колледж. И сейчас очень счастлива тем, что ее дети учатся. Старшая дочь, моя старшая сестра Жешна окончила колледж, она замужем, у нее растет сын. Я,

как вы знаете, студентка III курса химфака. Братья Притхвираз и Деваварз учатся в колледже и мечтают о дальнейшей учебе в Советском Союзе. Это, конечно, не без моего влияния.

Отец работает в магазине «Оптика». Он не только положительно относится к общественной деятельности мамы, но и сам много делает по линии общества индийско-советской дружбы, членом которого он является.

— Почему Вы избрали местом учебы Советский Союз?

— Советский Союз был избран без колебаний. Это связано с тем, что у нас, в Индии, в нашей семье, в частности, было мнение, что жить и учиться мне будет лучше именно в СССР. Оно родилось из встреч с советскими специалистами, рассказов в Советском Союзе, кинофильмов и т. д. Я много слышала о доброте советских людей, их умении помочь в нужную минуту. В этом я убеждаюсь каждый день. А ведь в Со-

юзе я уже почти четыре года. — Участвуя в олимпиаде по русскому языку, на какую тему вы писали сочинение?

— Тем сочинений было 7. И все интересные. Но я выбрала «Я русский бы выучил только за то, что им разговаривал Ленин», потому что все прекрасное в жизни человечества связано с именем В. И. Ленина. Сочинение явилось своеобразным отчетом о том, что я вынесла из своего пребывания в Советском Союзе.

— Несколько слов о Ваших друзьях...

— Друзей у меня много. Затрудняюсь даже выделить кого-то из них. С одними я познакомилась и сблизилась на курсе, факультете, с другими — на общественной работе по линии Совета интернациональной дружбы.

На олимпиаде я встретила друзей из ЧССР, Афганистана, а с Шафикой стали как сестры.

«Я русский бы выучил только за то, что им разговаривал Ленин»...

«Я русский бы выучил...» Эти слова я впервые услышала на вечере, когда училась на подготовительном факультете Московского университета имени М. В. Ломоносова. Конечно, не могла я тогда глубоко проникнуть в суть этой поэтической фразы Владимира Маяковского. От таблиц склонения существительных, спряжения глаголов шла я вместе со своими друзьями по дороге изучения такого трудного, но прекрасного языка.

Сегодня, оглядываясь на пройденный путь, думаю, могла ли я, девушка из далекой Индии, знать, что мне выпадет счастье говорить, писать и читать по-русски, овладевать специальностью химика на русском языке, знакомиться с ленинским наследием, лучшими произведениями русской поэзии и прозы в оригинале!

Пишу эти строки и как будто

слышу слова Розы Люксембург о том, что скоро русский язык станет языком жизни. Они прозвучали в беседе с Владимиром Ильичом.

Я не случайно вспомнила имя великого вождя мирового пролетариата. Меня покорила его образ. Своими представлениями о Ленине я обязана прежде всего Максиму Горькому и Мариэтте Шагинян.

Очерк Горького «В. И. Ленин» и «Четыре урока у Ленина» Шагинян помогли мне увидеть Владимира Ильича живым.

Как умел понять Ленина любого простого человека! Я словно вижу Владимира Ильича то сосредоточенным, то смеющимся, то улыбающимся. Но всегда непосредственным и простым.

Это великое счастье, что такой человек привел народ России к победе революции и возглавил первое социалистическое государство!

Прогрессивное человечество чтит память Владимира Ильича Ленина, учится у него бороть-

ся и побеждать.

Осмисливая это, начинаешь понимать продолжение фразы Маяковского «... только за то, что им разговаривал Ленин», которая стала моим убеждением.

Поэтому каждый год мы, иностранные студенты, с удовольствием участвуем в ленинских чтениях, конференциях.

Все глубже узнаем жизнь и деятельность создателя Коммунистической партии нового типа, борца за счастье всего человечества. И, конечно, лучшей памятью о вожде является наше отношение к продолжению ленинского дела. Ведь все, что нас окружает, связано с именем Ильича.

Мы выполняем его завет — «учиться коммунизму».

Владимир Ильич Ленин любил литературу и искусство, особенно музыку. Когда я слышу звуки метуэновской «Аппасионаты», всегда мысленно обращаюсь к образу Ленина. Как тонко, глубоко чувствовал этот великий человек музыку.

Думаю, что равняться на Ленина — великая честь.

Его мысли, идеи претворяются в жизнь. Создано социалистическое общество, развивается система социализма, укрепляется лагерь антиимпериалистической борьбы. И во всем этом — Ленин.

С именем Ленина связан и интерес к изучению русского языка. Это я могу показать на примере своей родины — Индии. Сегодня русский язык изучают в Мадрасском, Джайпурском, Бомбейском, Делийском и 14 других университетах. В 1965 году в Дели с помощью Советского Союза был открыт специальный институт русского языка для подготовки преподавателей и переводчиков русского языка. На 50 объявленных вакансий на I курс этого института было сразу же подано более 1500 заявлений.

Выступая на торжественном собрании, посвященном открытию института, профессор Чандракант Чакравати, возглавлявший институт, сказал: «Русский

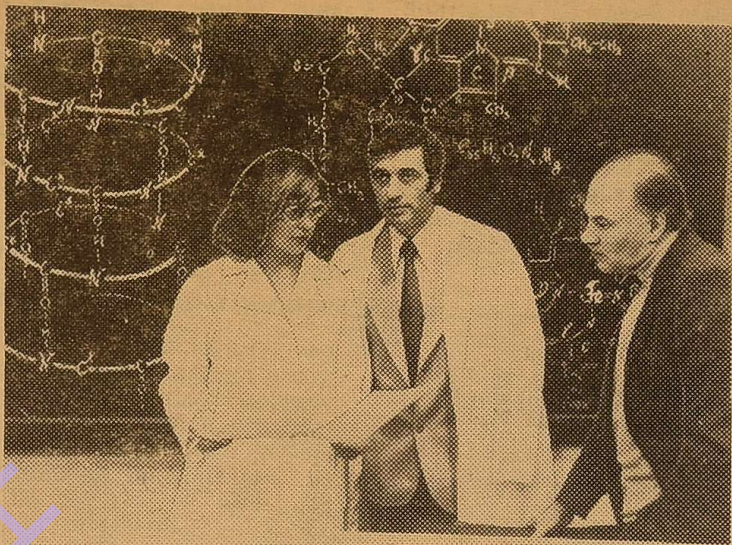
язык давно стал мировым языком. Я убежден, что сейчас, не зная русского языка, нельзя считать себя культурным человеком. Ученые нашей страны видят в знании русского языка важнейшее средство развития отечественной науки, знакомство с достижениями мировой инженерной мысли, источник научной и технической информации».

Я знаю, Индии нужны национальные кадры и горжусь тем, что овладеваю самой передовой наукой на русском языке на родине Ленина.

Сегодня я счастлива. Участвуя во Всесоюзной олимпиаде русского языка здесь в Москве, я защищаю честь не только своей страны — Индии, но и Одесского государственного университета имени И. И. Мечникова, в котором учусь.

И если мне хоть в малой степени удалось раскрыть тему сочинения, то этим я обязана тем, кто научил меня понимать русский язык.

Гита ЧОУДХУРИ.
(ИНДИЯ).

На кіностудії художніх фільмів імені О. Довженка закінчуються зйомки науково-фантастичного фільму «Під сузір'ям «Близнят». Сценарій написали І. Росохватський та І. Миколайчук, режисер-постановник Б. Івченко.

Дія фільму відбувається в одному з академічних інститутів, учні якого працюють над створенням штучного розуму. Напередодні вирішального експерименту з лабораторії зникає унікальна жива речовина. З пошуком її і зв'язаний сюжет нової кінострічки.

Автори картини порушують актуальні питання відповідальності вченого за наслідки відкриття, використання досягнень науки на користь людству.

На знімку: кадр з фільму. В ролі референта — Земфіра Цахілова, академіка Яворовського — Всеволод Гаврилов, полковника Тарнова — Борис Белов.

Фото І. Романюка.
(Фотохроніка РАТАУ).

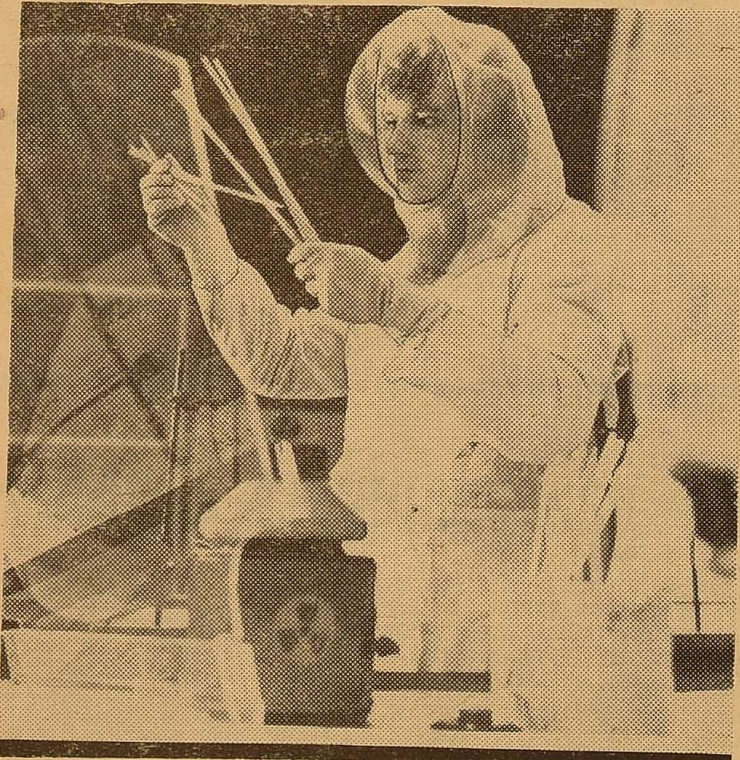

НА ЦЕНТРАЛЬНІЙ СТУДІЇ ДИТЯЧИХ І ЮНАЦЬКИХ ФІЛЬМІВ імені М. ГОРЬКОГО.

Новий художній фільм «Осінні дзвони» за мотивами «Казки про мертву царівну і сім богатирів» О. С. Пушкіна зняв режисер Володимир Горіккер. Сценарій Олександра Володіна. В фільмі знімалися Ірина Алфьорова, Олександр Кирилов, Людмила Дребньова, Любов Чиркова.

НА ЗНІМКУ: артистка Ірина АЛФЬОРОВА в фільмі «Осінні дзвони».

(Фотохроніка ТАРС).

Серед наукових лабораторій Харківського державного університету лабораторія ізотопів — одна з найцікавіших. Тут можна зустріти людей найнесподіваніших професій. Всі вони шукають відповіді на важливі питання, що їх цікавлять, з допомогою методу радіоактивної індукції, а простіше — з допомогою мічених атомів чи ізотопів.

Вчені-грунтознавці змогли вивчити механізми розкладу мікроелементів в ґрунті. Спеціалісти інституту громадського харчування дослідили незвичайний метод отримання сиру — шляхом зварювання хлористим кальцієм. Спільно з лабораторією захисних покриттів Харківського турбінного заводу імені Кірова вчені університету розробили захисну суміш для металічних поверхонь енергоагрегатів.

На запитання, як швидко лікувальний препарат поступає в кров і діє на той чи інший орган, тут отримали відповідь спеціалісти Українського інституту вдосконалення підготовки лікарів.

На знімку: працює старший технік лабораторії ізотопів В. Г. МІСЮРА.

Фото М. Тура.
(Фотохроніка ТАРС).

Літнє поле

творчість

наших

читачів

◆ ЛІРИЧНИЙ ЕТЮД.

Небо

Неба хочуть мої очі. Вони, як дві бджілки, припадають до блакиті і п'ють спінений вітром, настійний на сонці небесний напій. І диво дивне діється зі мною. Чистими і синіми, як волошки, стають очі. І дзвінко і радісно, ніби дятел в лункому лісі, стукає у грудях серце.

Небо, немов душа людська, буває різним. То буриться перед грозою, то усміхається блакиттю в сонячну днину. Не всюди воно однакове. Коли далеко від рідного краю і туга за домівкою огортає серце, я підводжу очі вгору. По розхитаним пташиним різноголоссям небі біжать, немов кораблики, хмаринки, байдуже до чужої журби. І тоді хочеться глянути, хоч краєчком ока, на небо над рідною домівкою. Заплющуються очі, і в уяві вирина маленький окраєць неба, що видніється над старою берізкою з шибки вікна. Воно тут завжди рідне і ніжне, як материні очі. І коли гайми калиновими палені

небокрай, і коли дивною вогняною красою спалахує над сонним містом — його ніщо тут не ховає від мене. Дядьків хлів не бруднить своєю розпатланою стріхою його чисте плесо, ні ріденькі берізинні віти не ховають його.

Неба хочуть мої очі. Рипнула хвіртка, кілька кроків по знайомій з дитинства стежині, старі розлогі берізки, і вже воно — небо...

Л. СКОБ'ЯК.

Четыре стены и серый потолок.
Но он не знал такого чувства — лени...
Мы замирали, слушая урок
О том, как и в тюрьме боролся Ленин.

Кусок газеты, молоко в мякушке,
И он писал, не ведая печаль.
Жандармам были страшнее пушки

Его слова, что в гневе он бросал.

И подымался против царства люд,
Чтоб скинуть наконец господства бремя,
Чтобы свободой стали жизнь и труд
И светлой лентою чтоб плыло время.

* * *

Солнце за партою, лего у ног —

Сколько он длится, последний звонок?

В окнах вселенная не уместается,

Школа глядит, а сама уменьшется.

Взгляды летят над далеким штурвалом

Острым пером, могучим крылом.

А над страной,

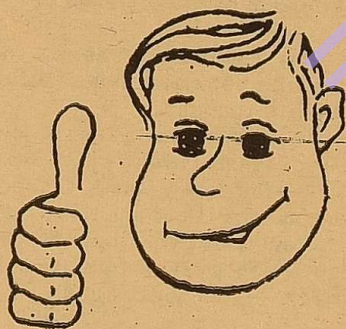
Как над актовым залом,

День заливается синим и алым

Школьным прощальным хрустальным звонком.

Л. ПАВЛЮЧЕНКО.

Веселий конспект

ЗАРАДИ ОБЕРЕЖНОСТІ

Професор написав на дошці формулу хімічної речовини. Потім показав пальцем на найнеуважливішого студента і сказав:

— Назвіть, будь ласка, цю речовину.

— Хвилиночку, професоре. Вона в мене так і крутиться на кінці язика...

— Тоді, — мовив професор, — краще виплюньте її: це кислота.

РІЧНИЦЯ ВЕСІЛЛЯ

Професор знаходить вдома на своєму столі букет троянд і здивовано питає свою дружину:

— Що це за торжество таке?

— А хіба ти не знаєш? Сьогодні ж річниця твого весілля!

— Ах, як мило! — вигукнув професор. — Коли буде річниця твого весілля, нагадай мені, будь ласка, щоб я купив тобі квіти.

ПІДГОТУВАВСЯ

Студент повинен скласти останній іспит.

— Ти підготувався? — запитав його батько.

— Так. Навіть до найгіршого...

КОНКРЕТНА ВІДПОВІДЬ

Професор:

— Чи не можете ви мені сказати щось про хіміків сімнадцятого століття?

Студент:

— Можу. Всі вони померли.

СЮРПРИЗ ДО ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Відомий професор говорить дружині:

— До дня твого народження, любо, я приготував тобі сюрприз.

— О, як це гарно! Може, все-таки відкриєш секрет?

— Гаразд, признаюся. Я назвав твоім ім'ям мікроб, якого щойно відкрив.

ВТРАТИВ МОВУ

— Чули? Професор так захворів, що втратив мову.

— Але котру? Він їх знає аж п'ять.

Нова книжка

Недавно видавництво «Вища школа» випустило книгу «Природа Одеської області. Ресурси, їх раціональне використання і охорона». Це — своєрідна енциклопедія основних особливостей, історії дослідження природи Одеської області і північно-західної частини Чорного моря.

Книга містить не тільки оцінку природних ресурсів, а й рекомендації у їх раціональному використанні й охороні. Розглянуто також систему розміщення сільського населення у зв'язку з природними умовами області.

В числі авторів вчені нашого університету: географ Г. І. Швєбс, ґрунтознавець, І. М. Гоголев, економ-географ О. Г. Топчєв, геолог І. П. Зелінський, біологи Ф. С. Замбриборщ, Л. Ф. Назаренко та інші.

«Природа Одеської області» розрахована не тільки на вчених — географів, економістів, біологів. Вона буде цінним посібником для вчителів шкіл, працівників проектних організацій, керівників господарств.

Книга — і це безперечно — цінний подарунок для туристів, краєзнавців, усіх любителів природи.

К. РОМАШКО.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

Колектив співробітників механіко-математичного факультету висловлює щире співчуття доцентів кафедри обчислювальної математики В. О. Кононову з приводу смерті його матері Любові Кузьмівни.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).